

CVIJEĆE NA OLTARU UKRAS ILI PREGRADA?

Cvijeće je svugdje ukras, znak života, svečanosti i ljubavi. Odraž je raskošne Božje ljepote u prirodi više nego drugi dijelovi biljaka. Crkva na svetkovinu Blagovijesti zaziva svoga Zaručnika: “*O Djevin cvijete Isuse!*” (Jutarnja, himan). Zbog svega toga, cvijeće ima svoje mjesto u liturgijskom prostoru za vrijeme različitih bogoslužnih čina, posebno za vrijeme misnog slavlja. Pitanje je samo gdje mu je mjesto unutar liturgijskog prostora. Ostalo je pitanje ukusa, godišnjeg doba i posebnosti pojedinih krajeva.

Ustaljena je praksa u mnogim našim crkvama da se cijeće redovito postavlja *na oltar* tako da su cvjetni aranžmani sastavni dijelovi ukrasa oltarne menze. Da li je to baš u redu i na što bi posebno trebalo pripaziti? Što o tome kažu liturgijski propisi?

Televizija i liturgijski uzori

Kao i na druga područja života, tako nam i na liturgijski odgoj i liturgijsko shvaćanje jako utječe televizija. Televizijski prijenos nekog misnog slavlja ostavlja višestruki i snažni dojam na mnogobrojno gledateljstvo. Mnogi gledatelji redovito shvaćaju da je dotično misno slavlje koje se prenosi putem televizijskih sredstava priopćavanja uzor u koji se može ugledati na svim područjima i koji mogu, bez posebnoga kritičkog razmišljanja, jednostavno kopirati. Na takav mentalitet trebaju računati oni koji pripremaju neko liturgijsko slavlje koje će prenositi televizija.

Ovoga ljeta sam gledao prijenos jedne svečane pontifikalne mise za koju je oltar bio uređen tako da je cvjetni aranžman visine 30-ak cm bio postavljen na dio oltarne menze prema puku po čitavoj dužini tako da je u potpunosti zaklanjao hostije i kalež. Za vrijeme prvopričesničke mise u jednoj splitskoj crkvi takav aranžman je bila barem 40 cm

svoje prve svete pričesti ni slučajno nisu mogla vidjela što se to prinosi na oltaru i što će oni blagovati prvi put u životu. Mogli su gledati jedino u lijepe cvjetove i zamišljati da su negdje na sajmu cvijeća.

Što kažu liturgijski propisi?

Propisi o ukrasu oltara regulirani su u *Općoj uredbi Rimskog misala*, br. 268-270. Jedini pravi ukras oltaru jest barem jedan "stolnjak" (oltarnik). Svijećnjaci sa svijećama mogu se postaviti na oltar ili pokraj njega, već prema izgledu oltara i prezbiterija. Usput budi rečeno, na oltarnu menzu mogu se staviti samo darovi kruha i vina koji se prikazuju Bogu, evanđelistar i misal u kojemu su sadržani misni obrasci.

Temeljna uredba koja regulira opravdanost uporabe i rasporeda ukrasa oltara nalazi se u 269. br. spomenute Uredbe i glasi: "*Neka se sve tako zgodno rasporedi da vjernici mogu lako pratiti što se na oltaru zbiva ili se na nj stavlja.*"

Što činiti?

U duhu toga liturgijskog propisa treba svakako izbjegavati cvjetne aranžmane koji zaklanjaju pogled vjernicima na darove koji se prikazuju na oltarnoj menzi i koji će nam postati otajstveno Tijelo i Krv Kristova i kojoj će vjernici postati dionici po pričesti. Upravo je za tim išla liturgijska obnova kad je propagirala "oltar prema narodu". Različitim pregradama od cvijeća, svijećnjaka, raznolikih stalaka za misal i mikrofon ponovno je nastala podijeljenost između svećenika predsjedatelja misnog slavlja i okolo okupljenog naroda.

Cvijeće ima svoje mjesto u liturgijskom prostoru i treba ga svakako koristiti. Mjesto mu treba odrediti prema posebnostima liturgijskog prostora u prezbiteriju. Podnožje oltara je redovito najprikladnije mjesto. Ne zaklanja darove na oltarnoj menzi, ne svraća previše pozornost na sebe a stvara ugodnost i osvježenje prostora. Slično bi trebalo učiniti i sa svijećnjacima.

Ako bi netko ipak svakako htio staviti nekoliko cvjetova na oltar da zakloni stalak misala ili mikrofona, onda bi to trebalo izvesti tako da u nikakvom slučaju cvjetni aranžman ne bi smio biti viši od 15-ak cm i da se postavi negdje na kraj kako ne bi zaklanjao sredinu oltara.